ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 16.6.2025 г.
COM(2025) 290 final

ANNEX 6

ПРИЛОЖЕНИЕ

към

Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите

Състояние на цифровото десетилетие за 2025 г.: продължаване на изграждането на суверенитета и цифровото бъдеще на ЕС

{SWD(2025) 290 final} - {SWD(2025) 291 final} - {SWD(2025) 292 final} -
{SWD(2025) 293 final} - {SWD(2025) 294 final} - {SWD(2025) 295 final}

European Commission

КРАТКИ ДОКЛАДИ ПО ДЪРЖАВИ ОТ

Кипър

Резюме

Кипър е постигнал забележителен напредък в областта на гигабитовата инфраструктура за свързаност, но продължава да се сблъсква с предизвикателства при преодоляването на разликите в цифровите умения между различните групи от населението. Въпреки това страната може да разчита на сравнително добър дял на заетите специалисти в областта на ИКТ.

Кипър проявява значителна амбиция в своя принос към цифровото десетилетие, като е определил 14 национални цели, 86 % от които са в съответствие с целите на ЕС за 2030 г. Страната следва много добре своите траектории, като 100 % от тях са в съответствие с плана (въз основа на траекториите за 2024 г., определени за 8 от 8-те анализирани КПЕ). Кипър е изпълнил 63 % от 11-те препоръки, отправени от Комисията през 2024 г., като е внесъл значителни промени в политиките си (36 %) или е направил някои промени (27 %) чрез нови мерки.

През 2024 г. внедряването на изкуствен интелект (ИИ) от предприятията отбелязва значителен напредък, но все още остава под средното ниво. Наскоро работна група по изкуствен интелект беше натоварена със задачата да формулира препоръки за национална стратегия за оползотворяване на потенциала за растеж на изкуствения интелект. Освен това миналата година Кипър прие нова национална стратегия за научни изследвания и иновации (за периода 2024—2026 г.), чиято цел е да наложи страната като регионален център за предприемачество и високотехнологични иновации. Що се отнася до цифровизацията на обществените услуги за гражданите, въпреки че през миналата година бе отбелязан напредък, темпото на промяната все още не е достатъчно, за да се достигне средната стойност за ЕС. Въпреки това Кипър продължава да следва националната си траектория. Цифровата трансформация на публичния сектор продължава да бъде приоритет, като към преразгледаната пътна карта са добавени няколко мерки, включително мярка за подобряване на достъпа до електронни здравни досиета.

КПЕ на цифровото десетилетие (1)	Кипър				ЕС		Цел на цифровото десетилетие до 2030 г.	
	DESI за 2024 г. (година 2023)	DESI за 2025 г. (година 2024)	Годишен напредък	Национална траектория 2024 г. (3)	DESI за 2025 г.	Годишен напредък	Кипър	ЕС
Покритие с фиксирана мрежа с много голям капацитет (ММГК)	77,1 %	89,1 %	15,5 %	72,0 %	82,5 %	4,9 %	100,0 %	100 %
Покритие с оптични линии до помещенията (FTTP)	77,1 %	89,1 %	15,5 %	71,2 %	69,2 %	8,4 %	100,0 %	-
Цялостно 5G покритие	100,0 %	100,0 %	0,0 %	100,0 %	94,3 %	5,9 %	100,0 %	100 %
Периферни възли (прогнозни стойности)	5	9	80,0 %	-	2 257	90,5 %	10	10 000
МСП с поне основно ниво на цифров интензитет (2)	-	74,3 %	3,0 %	-	72,9 %	2,8 %	90,1 %	90 %
Услуги в облак	45,5 %	-	-	-	-	-	75,0 %	75 %
Изкуствен интелект	4,7 %	7,9 %	69,2 %	8,0 %	13,5 %	67,2 %	75,0 %	75 %
Анализ на данни	33,5 %	-	-	-	-	-	75,0 %	75 %
ИИ или технологии в облак или анализ на данни	58,0 %	-	-	-	-	-	-	75 %
Еднорози	3	3	0,0 %	-	286	4,4 %	5	500
Поне основни цифрови умения	49,5 %	-	-	-	-	-	80,0 %	80 %
Специалисти в областта на ИКТ	5,6 %	5,0 %	-10,7 %	5,2 %	5,0 %	4,2 %	10,0 %	~10 %
Уведомление за схемата за електронна идентификация		Да						

Цифрови обществени услуги за гражданите	74,0	77,6	5,0 %	71,5	82,3	3,6 %	100,0	100
Цифрови обществени услуги за предприятията	86,1	86,0	-0,1 %	89,8	86,2	0,9 %	100,0	100
Достъп до електронни здравни досиета	68,1 %	75,4 %	10,7 %	74,1	82,7	4,5 %	100,0	100

(1) Вж. методическата бележка за описание на показателите и други измерители
(2) С DESI за 2025 г. се отчита версия 4 на индекса за цифровия интензитет, който е съпоставим със стойността на ИЦИ от DESI за 2023 г. (отнасяща се за 2022 г.) за изчисляване на годишния напредък. Той не е съпоставим с националната траектория, която се основава на версия 3 на индекса.
(3) Стойността на националната траектория, ако е налична в националната пътна карта и ако показателят е измерен в DESI за 2025 г. (година 2024).

Според специалното проучване на Евробарометър „Цифрово десетилетие“, 2025 г., 81 % от кипърските граждани считат, че цифровизацията на ежедневните обществени и частни услуги улеснява живота им. По отношение на действията на публичните органи 91 % считат, че е важно да се противодейства и да се ограничава проблемът с фалшивите новини и дезинформацията в интернет, а относно конкурентоспособността 87 % считат, че е важно да се гарантира, че европейските дружества могат да постигнат растеж и да станат „европейски шампиони“, способни да се конкурират на световно равнище.

Конкурентоспособен, суверенен и устойчив ЕС, основан на технологично лидерство

Кипър показва солидни резултати по всички показатели за свързаност, с изключителни резултати при гигабитовото покритие (ММГК и FTTP), както и при цялостното 5G покритие. Делът на малките и средните предприятия (МСП), които имат поне основно ниво на цифров интензитет, нараства с доста добри темпове, малко по-бързо от средното за ЕС. Предприятията също все по-често използват технологии с изкуствен интелект, но тяхното внедряване остава относително ниско в сравнение със стойността за ЕС. Работната група по изкуствен интелект, наскоро сформирана с цел да насърчава по-широкото внедряване и използване на изкуствен интелект (ИИ) в Кипър, ще се съсредоточи върху укрепването на научноизследователската и развойната дейност, иновациите и практическото приложение с цел постигане на икономически растеж. Страната може да разчита и на много динамична екосистема от стартиращи предприятия, която се разраства бързо. Киберсигурността е друга от приоритетните области за Кипър, като в пътната карта е добавена нова мярка за укрепване на капацитета на страната да реагира на нарастващите заплахи и да подкрепя МСП и стартиращите предприятия в управлението на рисковете, свързани с киберсигурността. Успоредно с това Кипър работи с други държави от ЕС за създаване на коалиция, която да се заеме с проблема с недостига на квалифицирани кадри в областта на киберсигурността в ЕС.

Защита и овластяване на хората и обществото в ЕС

Кипър е изправен пред предизвикателство по отношение на цифровите умения, тъй като само 49,46 % от населението притежава поне основни цифрови умения, а между различните степени на образование и възрастови групи се наблюдават значителни различия. В преразгледаната пътна карта бе подобрена мярката, насочена към развиване на цифрови умения чрез персонализирани обучения за конкретни групи. През 2024 г. делът на заетите специалисти в областта на ИКТ леко намалява до 5,0 % в сравнение с 5,6 % през 2023 г., въпреки че все още отговаря на средната стойност за ЕС. Междувременно цифровизацията на обществените услуги за гражданите отбелязва напредък, но остава под средното равнище за ЕС, а онлайн обществените услуги за предприятията са в застой. Достъпът до електронни здравни досиета, макар и да се подобрява, остава под средното равнище за ЕС. Въпреки това в преразгледаната

пътна карта ангажиментът на Кипър да използва цифровите технологии в здравеопазването е демонстриран с три допълнителни мерки, насочени към подобряване на електронните здравни досиета.

Използване на потенциала на цифровата трансформация за интелигентно екологизиране

Кипър разработва широка стратегия за интелигентни градове, в която цифровите технологии ще играят основна роля за свеждане до минимум на въздействието върху околната среда. В националната цифрова стратегия също така се признава важността на намаляването на отпечатъка върху околната среда на цифровия сектор. Освен това в Стратегията за интелигентна специализация на Кипър до 2030 г. изрично се признава критичната роля на цифровите технологии за подкрепа на екологичния преход, като се насърчава разработването на енергийно ефективни цифрови решения и инфраструктури. Приспособяването на пътната карта обаче не отразява напълно приемането на цялостен подход за съчетаване на двойния цифров и екологичен преход.

Национална стратегическа пътна карта за цифровото десетилетие

На 13 януари 2025 г. Кипър представи актуализирана национална пътна карта за цифровото десетилетие, която включва 11 допълнителни мерки, 6 преразгледани мерки и коригирана траектория за специалистите в областта на ИКТ, която е в съответствие с целта на ЕС за 2030 г. Добавени са две липсващи цели и траектории за еднорозите и периферните възли, с което се допълва наборът от 14 национални цели и траектории. С изключение на еднорозите всички цели са съгласувани с целите на ЕС за 2030 г. Корекцията включва и докладване относно консултациите със заинтересованите страни. Като цяло с нея се отговаря на значителен брой от препоръките по пътната карта, отправени през 2024 г. Преразгледаната пътна карта се състои от 62 мерки с бюджет от 988,4 милиона евро, включително 738,4 милиона евро от публични средства (което се равнява на 2,21 % от БВП). Въпреки че в нея са определени мерки за повечето от целите, в някои области има възможност за по-нататъшно консолидиране на действията, например в областта на основните цифрови умения и цифровизацията на обществените услуги за предприятията.

С изтичането на срока на действие на цифровата стратегия на Кипър за периода 2020—2025 г. през 2025 г. ще бъде разработена нова всеобхватна стратегия (за периода 2026—2030 г.) в съответствие с широкообхватните стратегически цели на ЕС. Тя ще бъде съсредоточена предимно върху ускоряването на цифровата трансформация в четири основни области — цифрови умения, цифрова инфраструктура, цифровизация на предприятията и цифрови обществени услуги — като същевременно ще интегрира хоризонтални приоритети като изкуствен интелект, оперативна съвместимост и управление на данни. Очаква се това да подкрепи целите на цифровото десетилетие, да намали административната тежест и да повиши конкурентоспособността.

Финансиране и проекти за цифрови технологии

Кипър заделя 25 % от общите средства по своя план за възстановяване и устойчивост за цифровизация (274 милиона евро)[1]. Освен това в рамките на политиката на сближаване 113 милиона евро, представляващи 12 % от общото финансиране на страната по политиката на сближаване, са предназначени за насърчаване на цифровата трансформация на Кипър[2]. Кипър е член на КЕЦИ EUROPEUM относно блоковите вериги. Тя е също така държава, участваща в съвместното предприятие (СП) EuroHPC и в СП „Интегрални схеми“.

Кипър все още не участва активно в Програмата за ускоряване на най-добрите практики на цифровото десетилетие[3], но взе участие в семинарите, организирани в различните клъстери.

Цифрови права и принципи

Според проучване за подкрепа Кипър е бил относително активен в прилагането на **Европейската декларация относно цифровите права и принципи** с общо 42 инициативи и 3 нови инициативи, стартирани през 2024 г. Кипър е най-активен в областта на цифровото образование, обучение и изграждането на цифрови умения, докато по-малко активност е отбелязана по отношение на взаимодействията с алгоритми и системи с изкуствен интелект. Мерките, които поставят хората в центъра на цифровата трансформация, изглежда имат най-голямо въздействие на място, за разлика от тези, които се отнасят до свободата на избор.

[1] Делът на разпределените финансови средства, които допринасят за постигането на цифровите цели, е изчислен въз основа на приложение VII към Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост. Последно обновяване на данните: 16 май 2025 г.

[2] Тази сума включва всички инвестиции, които са специално насочени към цифровата трансформация или допринасят съществено за нея през програмния период на политиката на сближаване 2021—2027 г. Източниците на финансиране са Европейският фонд за регионално развитие, Кохезионният фонд, Европейският социален фонд плюс и Фондът за справедлив преход.

[3] Програмата за ускоряване на най-добрите практики (BPA) е платформа, която позволява на държавите членки да споделят успешни мерки и предизвикателства, с които се сблъскват в усилията си да постигнат целите и задачите си в областта на цифровото десетилетие. Най-добрите практики се предоставят на държавите членки чрез хранилището на BPA и се представят на редовни семинари, които понастоящем са съсредоточени върху три тематични групи: „Цифрови умения“, „Екологични ИТ“ и „Внедряване на цифрови технологии“.

Препоръки

- **Основни цифрови умения:** да се укрепят и разширят целевите инициативи за повишаване на цифровата грамотност сред уязвимите групи; да се предоставят достъпни и съобразени с нуждите програми за обучение и целенасочени действия за повишаване на осведомеността с цел преодоляване на цифровото разделение.
- **Цифрови обществени услуги**: да се ускори изпълнението на стратегията за цифрова трансформация в публичния сектор, като се даде приоритет на безпрепятствения и приобщаващ достъп до цифрови услуги за всички граждани.
- **Внедряване на ИИ от предприятията**: да се поддържат усилията, с особено внимание към внедряването на ИИ от МСП, при разработването на стратегията за ИИ.
- **Достъп до електронни здравни досиета**: да се осигурят цялостен подход и бързо изпълнение на текущите проекти, за да се създадат възможности за достъп до електронни здравни досиета.
- **Интелигентно екологизиране***:* да се засилят усилията за разработване на интегриран подход за цифровия и екологичния преход, по-специално за подобряване на енергийната ефективност на цифровата инфраструктура и за ускоряване на внедряването на цифрови решения за намаляване на въглеродния отпечатък в други сектори.